

Рудный Алтай

№ 152 (20666)

25 ДЕКАБРЯ

2021 год

СУББОТА

www.rudnyi-altai.kz

Выходит с 10 апреля 1918 года

НИЕ

остью

2
стр.

#ИНФРАСТРУКТУРА

Все опасности
зимней дороги

2
стр.

#ВЫПОЛНЯЯ ПОРУЧЕ

Усилить ветслужбу
и победить бруцеллёз

#ПРОДОЛЖЕНИЕ ТЕМЫ

м Премьер-
Мамина
Националь-
ернизации с
я Мажили-
лана Нигма-

а 2021 год по ис-
конкретных шагов
ональных реформ
ы Н. Назарбаева».
или министры на-
ргалиев, сельского
, индустрии и ин-
ейбут Атамкулов,
ых ресурсов – Се-
щий обязанности
андос Буркитбаев.

Жаңа бассейн
неге жабық тұр?

2-бет

Ақсуаттан Ы
әулие кесене
дейін жүгірді

DIDAR

SHYǴYS QAZAQSTAN OBLYSTYQ GAZETI

№152 (18159) • 25 ЖЕЛТОҚСАН • 2021 ЖЫЛ • СЕНБІ • WWW.DIDAR-GAZETI.KZ • 1931 ЖЫЛДЫҢ 24 ҚАЗАНЫНАН ШЫҒАДЫ

• АУДАН АХУАЛЫ

ЖАҢҒЫЗТӨБЕНІҢ ЖЕЛІ КӘДЕГЕ ЖАРАДЫ

• НҰРЛЫ ЖЕР

Пәтер кілт табыстал

Тәуелсіздік мерекесінде 30 пәтерлі тұрғындарына пәтер Аталмыш тұрғын үй малы негізде берілген.

Салтанатты іс-шара Ділдар Қалиқан пәтер мерекесімен құттықтап

– Осындай айтулы бір жарқын оқиға өтуді үй иелеріне пәтер кілт болып отырмыз. Бұл бағдарламасы арқылы жылдарында ауданым атқарылды. Бүгінгі қоныстарымен құтты бақыт, шаттық, қуаныш балалардың шат күлкі тілеймін, – деді Ділдар.

Аудан басшысы ЖШС директоры Ақжолысты белгіленген м

қозғалыс орталығының зақымдануынан қимыл, қозғалыс органдары қызметінің толықтай жойылуы. Ал парез (грек. paresis — әлсіреу) кезінде органдардың қимыл-қозғалысы толықтай жойылмайды, сондықтан бұл жағдайды жартылай салдану деп атайды. Толықтай және жартылай салдану организмде қан айналымының бұзылуынан, ми мен жұлынның қабынуынан не жарақатынан болса, оны орталық салдану; шеткі жүйке жүйесінің немесе жұлынның және шоғырланған жүйке талшықтарының (мойын, иық, бел-омыртқа, сегізкөз) қабынуынан, жарақатынан, улануынан болса, оны перифериялық салдану деп атайды. Бұл кезде бұлшық ет босап, әлсізденеді, салданған қол-аяқты қозғалысқа келтіру мүмкін болмай қалады.

Тұяқ аурулары – тері астының сулы немесе фибринді микробсыз қабынуы жіті өтеді. Кейде аурудың созылмалы түрі де байқалады. Бұл ауру малды тасты жерге жайғанда, тұяғын тасқа соғып алуынан немесе малды тас еденді қорада ұстағанда, тұяқ тазалағанда мүізді аса көп кесуден, дұрыс тағаламаудан шығады. Ірі қарада ауру бұл себептерден басқа аусыл ауруымен ауырған кезінде, сондай-ақ мал жатыры қабынғанда және желінсау ауруымен ауырғанда, улану салдарынан, мал жеміне белокты (дайындықсыз) бірден көп қосқандықтан пайда болады. Көбінесе малдың тұяғы мен аяқтары жарақаттанады. Мүіздің сынуы жарақаттанған кезде микробтар ұлпаға түсуі мүмкін, олар ұлпаларды қабындырады. Сол кезде керекті жәрдем көрсетілмесе, қанға еніп, қан арқылы бүкіл организмге тарайды. Ауырған малға дер кезінде ем көрсетілген жағдайда аурудан сақтануға болады.

Ірі қара малдарының ортан жілігінің сынуы өте көп кездеседі. Сүйек толық сынған жағдайда сүйектің сынған жақтары бір-бірінен алыстайды. Жартылай сынған жағдайда жарықтар түседі, шеттері мүжіледі; ашық сынған жағдайда терісі жыртылады, ал жабық сынғанда терісі бүтін күйде болады. Сүйектің сынуы буындардың ішінде және буынның сыртындағы сынықтар түрінде кездеседі. Сиырдың ортан жілігі шыққанда, жарақаттанғанда және ұрылғанда міндетті түрде малға жәрдем көрсету қажет. Жедел түрде қан тоқтату керек, ауырғанын басу, ашық жараға микробтарды түсірмеу қажет. Неғұрлым бірінші көмек тез көрсетілсе, қауіп-қатер азаяды. Белгілері: аяқтың сүйегі түгел сынған жағдайда бірден ақсайды, қатты ауырады, сол жері ісіп кетеді, сынған жердің ұзындығы және пішіні кішірейеді, сүйектері қырайы, сүйектердің бөліктерінің шықырлағаны естіледі. Сүйектің сынған бөліктері қимылдап тұрады. Жартылай сынған жағдайда мүшелердің қалыпты жұмысы бұзылады, сынған жерін қолымызбен сипап ұстағанда қатты ауырғанын байқауға болады.

Осы себепті жұқпалы емес аурулармен күресу бағытында ең маңыздысы сақтандыру шаралары болады, оның негізгісі азықтың құнарлылығын бақылау, жемшөптің, судың сапасына бақылау жүргізу, байлап-қуту, жұмысқа пайдалану кезінде зоогигиеналық ережелерді сақтау болып табылады. Сонымен қатар малдың серуенін ұйымдастыру, уақытылы сақтандыру шараларын жүргізу болып табылады. Малдарды күтіп-бағуды жақсылап ұйымдастыру, олардың ауру - сырқаудан аман болуын қадағалау, күтіп-бағылуын дұрыстау, ауру бола қалған жағдайда уақытында емдеу әдістерін қолдану, ауруды болдырмау үшін оның алдын алу шараларын уақытында жүргізу – жалпы мал мамандарынан бастап сол салада істеп жүрген барлық еңбеккерлердің ең негізгі және күрделі міндеттерінің бірі. Мал ауруларының арасында ас қорыту мен тыныс алу жүйелерінің, суық тию аурулары жиі кездеседі. Бұл аурулардың себептері мен даму процестері әртүрлі болып келеді. Сондықтан да бұл жұқпалы емес аурулар кезінде малға дұрыс емдік шаралары қолданылмаған жағдайда асқынып, созылмалы түріне ауысып, мүшелердің қалыпты жұмысы бұзылуына әкеліп соғады.

Бүгінгі күні малды толыққанды рационмен тамақтандыру басты мәселе болып отыр. Рацион жасаған кезде көмірсутек, ақуыз және май элементтерінің дұрыс қатынасы сақталуы керек және мал азығы қажетті витаминдермен және микро-элементтермен толықтырылып отыруға тиісті. Бұл талаптар орындалмай, жоғары өнім беретін, дені сау мал өсіру мүмкін емес.

Б.Карибаев,

**Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы
министрлігі ветеринариялық бақылау және
қадағалау комитетінің Аягөз аудандық аумақтық
инспекциясы мемлекеттік мекемесінің бас маманы.**

ҚОҒАМДЫҚ ТЫҢДАУ

07.02.2022 жылы сағат 11.00-де Шығыс Қазақстан облысы, Өскемен, Меновной а.с., Самсоновка а., «Мелиоратор» у., саяжай кооперативі мекенжайында келесі жоба бойынша ашық жиналыс түрінде қоғамдық тыңдаулар өткізіледі:

«Шығыс Қазақстан облысында М-44-82-(10д-5а-2) блогындағы қатты пайдалы қазбаларды (құрылыс тасын) барлау жоспары»

Карантинді ұзарту жағдайында бұл қоғамдық тыңдаулар Zoom платформасындағы бейнеконференцбайланыс арқылы онлайн режимінде өткізіледі.

Тыңдауға қатысу үшін сілтеме бойынша өту қажет <https://us05web.zoom.us/j/86588549099?pwd=c2FVOE9FbnRlYU1OSUkvTmV4blArQT09>.

Конференция идентификаторы: 865 8854 9099.

Кіру коды: 57Nmmy.

Қатысушыларды тіркеу жеке басын куәландыратын құжатты көрсеткен кезде жүргізіледі.

Тіркеу талқылау басталғанға дейін 60 минут бұрын басталады.

Конференцияға қосылу сұрақтары бойынша мына телефон арқылы хабарласуға болады: 8-777-991-08-69.

Тапсырыс беруші – «BMV GEO» ЖШС (БИН: 210240030110), 87779910869, эл. пошта: baysu21@mail.ru.

Жобаны әзірлеуші – «ГРК «Бай-Су» ЖШС, Өскемен қаласы, Тоқтаров көшесі, 51-34, эл. пошта: baysu.too@mail.ru.

Жергілікті атқарушы орган – «ШҚО Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» ММ, тел.: 8(7232)25-72-06.

Жоба бойынша құжаттама БЭК-те орналастырылған <https://ecoportal.kz/> және ЖАО сайтында e-priroda.gov.kz. «қоғамдық тыңдау» бөлімінде,

Жоба материалдарымен қағаз түрінде Өскемен қаласы, Тоқтаров көшесі, 51-34, эл.мекенжайы бойынша танысуға болады. пошта: baysu.too@mail.ru.

Мүдделі жұртшылықтың ескертулері мен ұсыныстары мына мекенжайлар бойынша қабылданады: a.abdraeva@akimvko.gov.kz.

ҚОҒАМДЫҚ ТЫҢДАУ

15.02.2022 жылы, сағат 11.00-де Шығыс Қазақстан облысы, Үржар ауданы, Науалы а.о., Науалы а., Бұхар жырау көшесі, 15 А, мекенжайында келесі жоба бойынша ашық жиналыс түрінде қоғамдық тыңдаулар өткізіледі:

«Шығыс Қазақстан облысында М-44-32-(10д-5г-17) блогындағы қатты пайдалы қазбаларды (күм-кесектастар қоспасы) барлау жоспары».

Карантин ұзартылған жағдайда, бұл қоғамдық тыңдаулар Zoom платформасындағы бейнеконференцбайланыс арқылы онлайн режимінде өткізіледі.

Тыңдауға қатысу үшін сілтеме бойынша өту қажет <https://us05web.zoom.us/j/85275214765?pwd=dmdCclUxSERNNUgyM3ArU0d6eEwZz09>.

Конференция идентификаторы: 852 7521 4765

Кіру коды: 1Z9q8a.

Қатысушыларды тіркеу жеке басын куәландыратын құжатты көрсеткен кезде жүргізіледі.

Тіркеу талқылау басталғанға дейін 60 минут бұрын басталады.

Конференцияға қосылу сұрақтары бойынша мына телефон арқылы хабарласуға болады: 8-777-991-08-69.

Тапсырыс беруші – «Ярус» ЖШС, (БИН: 030140007302), 87776813240, ҚР, ШҚО, Үржар ауданы, Үржар ауылының округі, Үржар ауылы, Қабанбай батыр көшесі, 84, эл. пошта: amandossowa_s@mail.ru. Жобаны әзірлеуші – «ГРК «Бай-Су» ЖШС, Өскемен қаласы, Тоқтаров көшесі, 51-34, эл. пошта: baysu.too@mail.ru.

Жергілікті атқарушы орган – «ШҚО Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» ММ, тел.: 8(7232)25-72-06,

Жоба бойынша құжаттама БЭК-те орналастырылған <https://ecoportal.kz/> және ЖАО сайтында e-priroda.gov.kz. «қоғамдық тыңдау» бөлімінде.

Жоба материалдарымен қағаз түрінде Өскемен қаласы, Тоқтаров көшесі, 51-34, эл.мекенжайы бойынша танысуға болады. пошта: baysu.too@mail.ru.

Мүдделі жұртшылықтың ескертулері мен ұсыныстары мына мекенжайлар бойынша қабылданады: a.abdraeva@akimvko.gov.kz.

Құрметті облыс тұрғындары!